

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 82/09-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. marca 2009 predbežne prerokoval sťažnosť M. Z., K., zastúpenej advokátom JUDr. D. A., V., vo veci

- namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07;

- namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a jej práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Trebišov sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 zo 14. decembra 2007 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 CoE 34/2008-51 z 5. mája 2008;

- namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej práva na spravodlivé prejednanie jej záležitosti nestranným a nezávislým súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 NcC 9/2008-47 zo 14. februára 2008;

- namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 20 ods. 1 druhej vety Ústavy Slovenskej republiky a jej práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 Co 94/2008-209 z 9. júna 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Z. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. júna 2008 doručená sťažnosť a 26. augusta 2008 doplnenie sťažnosti M. Z., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. D. A., V., vo veci

- namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jej práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07;

- namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy a jej práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením okresného súdu sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 zo 14. decembra 2007 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 CoE 34/2008-51 z 5. mája 2008;

- namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva na spravodlivé prejednanie jej záležitosti nestranným a nezávislým súdom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 5 NcC 9/2008-47 zo 14. februára 2008;

- namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 20 ods. 1 druhej vety ústavy, jej práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a porušenia čl. 12 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu č. k. 5 Co 94/2008-209 z 9. júna 2008.

Sťažovateľka podala sťažnosť ústavnému súdu v súvislosti so svojou exekučnou vecou vedenou na okresnom súde pod sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07, kde má postavenie povinnej. Prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala návrh okresnému súdu na zastavenie exekúcie (25. septembra 2007) a následne v ten istý deň zaplatila u exekútora v hotovosti istinu s príslušenstvami, teda splnila to, čo jej ukladalo vykonateľné rozhodnutie. Zároveň pri zaplatení dlhu bol exekútorovi doručený rovnopis návrhu na zastavenie exekúcie. Exekútor bol pri tejto úhrade pohľadávky požiadaný o zastavenie exekúcie, keďže došlo k splateniu počas nej, t. j. podľa sťažovateľky sa exekúcia po úhrade pohľadávky pred termínom dražby zo zákona má zastaviť. V ten istý deň (deň pred dražbou) oprávnená, zároveň ako spoluvlastníčka, zložila u exekútora (tesne pred zaplatením dlžnej sumy sťažovateľkou) sumu vo výške podielu, ktorý sa mal vydražiť.

Okresný súd nerozhodol o návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie, ale uznesením sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 zo 14. decembra 2007 schválil nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu v prospech oprávnenej odôvodňujúc svoje rozhodnutie časovou postupnosťou vykonaných úkonov účastníkov konania. Sťažovateľka s týmto rozhodnutím nesúhlasí, nesúhlasí s právnym názorom okresného súdu, ktorým sa riadil pri svojom rozhodovaní, a označuje rozhodnutie okresného súdu za protizákonné a zmätočné.

Sťažovateľka napriek tomu, že podľa poučenia z uznesenia okresného súdu sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 zo 14. decembra 2007, že proti nemu nie je odvolanie prípustné, odvolanie podala. Krajský súd odvolanie sťažovateľky svojím rozhodnutím č. k. 5 CoE 34/2008-51 z 5. mája 2008 odmietol, pretože proti takému rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Ústavný súd zo spisu zistil, že 18. decembra 2008 okresný súd schválil návrh výťažku z dražby nehnuteľností vykonanej súdnym exekútorom a námietkam proti návrhu výťažku z dražby uplatneným oprávnenou nevyhovel.

Okrem toho v tejto exekučnej veci podala sťažovateľka 28. decembra 2007 námietku zaujatosti voči sudkyňi okresného súdu a doplnila návrh na zastavenie exekúcie. Krajský

súd uznesením č. k. 5 NcC 9/2008-47 zo 14. februára 2008 rozhodol, že sudkyňa okresného súdu nie je vylúčená z prerokovávania a rozhodovania vo veci. S týmto sa sťažovateľka nestotožňuje a odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu považuje za nejasné, rozporné, a preto nepreskúmateľné.

Čo sa týka namietaných prietáhov, sťažovateľka považuje za ne nečinnosť okresného súdu, ktorý nekoná (t. j. nereaguje na jej návrh na zastavenie exekúcie), pretože nezákonný postup exekútora nebol napravený preskúmavacou povinnosťou okresného súdu. Uznesením okresného súdu sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 zo 14. decembra 2007 došlo podľa názoru sťažovateľky k nastoleniu nezákonného stavu, ktorý stále trvá, navyše vo veci podľa sťažovateľky rozhodovala vylúčená sudkyňa, aj keď krajský súd rozhodol, že sudkyňa nie je vylúčená z rozhodovania veci. Prietahy v konaní a nečinnosť súdu sa podľa sťažovateľky prejavili v tom, že okresný súd ani krajský súd do dňa doručenia sťažnosti ústavnému súdu nevydali rozhodnutia o zastavení exekúcie, t. j. nerozhodli o jej návrhu.

Sťažovateľka vedie s oprávnenou ďalší spor o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, ktorý sa vedie na okresnom súde pod sp. zn. 13 C 263/04.

Sťažovateľka v súvislosti s týmto konaním (sp. zn. 13 C 263/04) namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením okresného súdu č. k. 13 C 263/2004-176 z 22. februára 2008, ktorým okresný súd zamietol návrh sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, podľa ktorého sa oprávnená (navrhovateľka) mala zdržať disponovania s nehnuteľnosťami, ktoré sú predmetom sporu, a to až do právoplatného skončenia konania o zastavení exekúcie predajom nehnuteľností vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 a do právoplatného skončenia konania o neplatnosť kúpnej zmluvy vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 13 C 163/2004. Podľa sťažovateľky nevyhovením návrhu okresný súd zasiahol do jej vlastníckeho práva a nútene obmedzil jej vlastnícke právo.

Podaním z 26. augusta 2008 sťažovateľka rozšírila svoju sťažnosť v súvislosti s namietaným uznesením okresného súdu č. k. 13 C 263/2004-176 z 22. februára 2008

o uznesenie krajského súdu č. k. 5 Co 94/2008-209 z 9. júna 2008 (ktoré jej bolo doručené 24. júla 2008, čím uznesenie č. k. 13 C 263/2004-176 z 22. februára 2008 v spojení s namietaným uznesením krajského súdu nadobudlo právoplatnosť) a namieta porušenie svojich práv aj označeným uznesením krajského súdu, ktorý potvrdil uznesenie okresného súdu o zamietnutí jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. S odôvodnením rozhodnutia krajského súdu nesúhlasí, považuje ho za nezákonné, ktoré nie je v súlade ani so skutkovým stavom. Nevyhovením krajského súdu jej návrhu na predbežné opatrenie došlo podľa sťažovateľky k porušeniu jej základných práv upravených v čl. 12 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Sťažovateľka je toho názoru, že bez dočasnej úpravy pomerov je jej základné právo podľa čl. 20 ods. 4 ústavy a jej právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu ako spoluvlastníčky do skončenia sporu o neplatnosť kúpnej zmluvy v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 263/2004, ale najmä do ukončenia veci zastavenia exekúcie v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 na základe jej návrhu na zastavenie exekúcie z 25. septembra 2007 ohrozené. Predpokladá pritom, že uznesenie okresného súdu sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 zo 14. decembra 2007 o schválení nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu bude zrušené a exekúcia zastavená, keďže došlo k plneniu, čo ukladalo vykonateľné rozhodnutie.

Zo spisu ústavný súd zistil, že sťažovateľka vzniesla v tomto konaní (sp. zn. 13 C 263/2004) vzájomný návrh na vyslovenie neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorú v minulosti uzavreli A. R. a J. H. Na základe jej návrhu okresný súd rozhodol o vylúčení jej vzájomného návrhu na samostatné konanie uznesením č. k. 13 C 263/04-213 z 29. júla 2008. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 13. augusta 2008. Konanie o vylúčenom vzájomnom návrhu sa vedie na okresnom súde pod sp. zn. 13 C 30/2008. V nadväznosti na toto konanie okresný súd uznesením č. k. 13 C 263/04-215 z 9. septembra 2008 prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 13 C 30/2008. Toto uznesenie o prerušení konania nadobudlo v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 4 Co 331/2008-230 z 31. októbra 2008 právoplatnosť 9. januára 2009.

Posledný spor, ktorý sťažovateľka viedla na okresnom súde, je konanie vedené pod sp. zn. 6 C 101/2006 (na základe žaloby A. R. proti sťažovateľke z 26. apríla 2006, a to o určenie vlastníckeho práva, ktoré je však od 28. marca 2007 právoplatne skončené a v ktorom jej okresný súd nepriznal vlastníctvo spoluvlastníckeho podielu zo sporných nehnuteľností, a to rozsudkom č. k. 6 C 101/2006-115 z 29. januára 2007).

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. v konaní pred Okresným súdom Trebišov vedenom pod č. k. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 o zastavenie exekúcie vo veci oprávnenej A. R., nar..., bytom K., proti povinnej M. Z., nar..., bytom K., pre vymoženie pohľadávky 21.139,- Sk s prísl. bolo porušené základné právo sťažovateľky v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. - právo na prejednanie veci súdom bez zbytočných prietahov.

2. Uznesením Okresného súdu Trebišov č. k. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 zo dňa 14. decembra 2007 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 CoE/34/2008-51 zo dňa 5. mája 2008, ktorým súd schvaľuje nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu v podiele 4/8 k rodinnému domu č. s. 366 na parcele č. 966, k parcele č. 966 – zastavané plochy a nádvoria o výmere 724 m², zapísané na LV č. 1096, k. ú. K. v prospech oprávnenej, A. R., nar..., bytom K., bolo porušené základné právo sťažovateľky vyjadrené v článku 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky ako aj podľa prvého odseku článku I Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keďže došlo k zbaveniu jej vlastníctva v rozpore s podmienkami stanovenými zákonom.

Rozhodnutie Okresného súdu Trebišov č. k. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 CoE/34/2008 sa zrušujú.

3. Uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 NcC/9/2008-47 zo dňa 14. februára 2008, ktorým súd vyslovil, že sudkyňa Okresného súdu Trebišov JUDr. E. P., nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci sp. zn. 18 Er/789/2007 tohto súdu bolo porušené ústavné právo sťažovateľky vyjadrené v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj v prvej vete článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keďže bolo porušené jej základné právo na spravodlivé prejednanie veci neustranným a nezávislým súdom.

Rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 NcC/9/2008-47 zo dňa 14. februára 2008 sa zrušuje.

4. Uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 Co/94/2008-209 zo dňa 9. júna 2008, ktorým súd potvrdil uznesenie Okresného súdu Trebišov č. k. 13 C/263/2004-176 z 22. februára 2008, bolo porušené ústavné právo sťažovateľky vyjadrené v článku 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v zásade rovnosti v právach, v druhej vete článku 20 ods. 1 Ústavy SR v zásade rovnakého zákonného obsahu a ochrany vlastníckeho práva ako aj článku I. Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd pokiaľ ide o spôsob zásahu do vlastníckeho práva a pokojného užívania majetku.

Rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 Co/94/2008-209 zo dňa 9. júna 2008 sa zrušuje.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v sume 100.000,- Sk, ktoré sú povinné vyplatiť spoločne a nerozdielne Okresný súd Trebišov a Krajský súd v Košiciach v lehote 1 mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia.

Okresný súd Trebišov a Krajský súd v Košiciach sú povinné spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia na Ústavnom súde SR na účet jej právneho zástupcu do 1 mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 48 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom sťažovateľky, ktorá je v tomto konaní zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom,

u ktorého sa predpokladá znalosť judikatúry ústavného súdu. Preto v danom prípade ústavný súd posudzoval sťažnosť sťažovateľky v rozsahu uvádzanom v petite tejto sťažnosti (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 104/08, IV. ÚS 135/08).

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Podľa čl. 12 ods. 1 prvej vety ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07

V súvislosti s exekučným konaním vedeným pod sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 proti sťažovateľke okresný súd uznesením sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 zo 14. decembra 2007 (bolo jej doručené 19. decembra 2007) schválil nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu v určenom rozsahu v prospech oprávnenej s poukazom na časovú postupnosť vykonaných úkonov účastníkov exekučného konania (zložením sumy oprávnenu vo výške podielu sťažovateľky, ktorý sa mal vydražiť, časovo skôr, ako sťažovateľka – povinná zaplatila exekútorovi dlžnú sumu) a na návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie z 26. septembra 2007 neprihliadol.

Odvolací súd odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 zo 14. decembra 2007 odmietol uznesením č. k. 5 CoE 34/2008-51 z 5. mája 2008 (toto rozhodnutie jej bolo doručené 26. mája 2008) ako podané neoprávnenou osobou.

K odmietnutiu odvolania sťažovateľky krajský súd uviedol:

„Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 212 ods. 1, 3 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 písm. c) O. s. p.) lebo odvolanie smeruje len proti uzneseniu a zistil, že odvolanie povinnej nie je opodstatnené.

Súd prvého stupňa zákonne rozhodol a zároveň aj správne poučil účastníkov, že proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Podľa § 202 ods. 2, ods. 4 O. s. p. odvolanie nie je prípustné ani proti uzneseniu v exekučnom konaní podľa osobitného zákona, ak tento osobitný zákon neustanovuje inak,

a ani proti uzneseniu v konaní o vymáhanie súdnych pohľadávok podľa osobitného zákona.

Odvolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Vzhľadom na ust. § 166 ods. 2, 3 EP v spojení s cit. zák. ust. zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, uvádza vo svojich zákonných ustanoveniach, kedy a ktorý účastník môže podať odvolanie proti uzneseniu v exekučnom konaní. Ide o osobitný zákon (lex specialis) a len tento zákon môže kogentne stanoviť, kedy je prípustné odvolanie a proti akému uzneseniu.

Podľa § 166 ods. 1, 3 zák. č. 233/1995 Z. z. na exekúciu predajom spoluvlastníckeho podielu na hnutelné veci alebo na nehnuteľnosti sa použijú ustanovenia o exekúcii predajom hnutelných vecí a nehnuteľností. O vykonanie exekúcie upovedomí exekútor ostatných spoluvlastníkov.

Nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu podlieha schváleniu súdom.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že o vykonanie exekúcie je exekútor povinný upovedomiť ostatných spoluvlastníkov, lebo zmyslom tohto ustanovenia je to, aby spoluvlastník, ktorého ideálny podiel sa ma exekúovať mohol zabrániť predajom vecí na dražbe a najneskôr do začiatku dražby zloží sumu vo výške podielu, ktorý sa má vydražiť.

Odvolačí súd po zistení, že súd prvého stupňa schválil nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu v podiele 4/8 k rodinnému domu č. súpis. 366 na parc. č. 966, k parc. č. 966 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 724 m² zapísaných, na LV č. 1096, k ú. K. v prospech oprávnenej A. R., bytom K., sa zaoberal len tým, či je prípustné odvolanie proti schváleniu nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu.

Pretože ust. § 166 ani následné ust. § 167 a § 168 EP neupravuje možnosť podania odvolania proti rozhodnutiu súdu, ktorým schválil nadobudnutia spoluvlastníckych podielov, nebolo možné ani preskúmať uznesenie súdu prvého stupňa vo svetle ust. § 212 ods. 1, 3 O. s. p., ako aj podľa zák. č. 233/1995 Z. z., ktorý upravuje dražby, odvolací súd musel konštatovať, že proti uzneseniu súdu prvého stupňa nie je prípustné odvolanie, a keďže odvolanie povinná podala, bolo odvolanie povinnej odmietnuté.

Podľa § 218 ods. 1 písm. b) O. s. p., odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Na základe citovaného zákonného ustanovenia rozhodol odvolací súd s tým, že o trovách odvolacieho konania nerozhodoval z poukazom na § 224 ods. 1 a § 151 O. s. p.“.

Návrhom sťažovateľky na zastavenie exekúcie sa ani okresný súd, ani krajský súd nezaoberali. Sťažovateľka však namieta, že tým, že okresný súd dosiaľ nerozhodol o jej návrhu na zastavenie exekúcie, dopúšťa sa porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a porušenia jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa § 166 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 233/1995 Z. z.“):

(1) Na exekúciu predajom spoluvlastníckeho podielu na hnutelnej veci alebo na nehnuteľnosti sa použijú ustanovenia o exekúcii predajom hnutelných vecí a nehnuteľností. O vykonaní exekúcie upovedomí exekútor ostatných spoluvlastníkov.

(2) Spoluvlastník hnutelnej veci alebo nehnuteľnej veci, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve, môže zabrániť predaju veci, ak najneskôr do začiatku dražby zloží u exekútora v hotovosti alebo šekom na účet exekútora sumu vo výške podielu, ktorý sa má vydražiť. Ak jeden zo spoluvlastníkov zloží túto sumu na účet exekútora, považuje sa za vydražiteľa podielu; ak uvedenú sumu zloží na účet exekútora viac spoluvlastníkov, zužuje sa okruh dražiteľov podielu iba na spoluvlastníkov. Ďalej exekútor postupuje podľa ustanovení o dražbe.

(3) Nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu podlieha schváleniu súdom.

Zo sťažnosti sťažovateľky vyplýva, že deň pred začiatkom dražby oprávnená zložila u exekútora sumu vo výške spoluvlastníckeho podielu nehnuteľnosti sťažovateľky, ktorá sa mala - nehnuteľnosť - na druhý deň vydražiť, čo § 166 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. umožňuje, ak sa tak stane do začiatku dražby. Táto zákonná podmienka bola teda splnená. Týmto oprávnená zabránila predaju veci na dražbe, súčasne sa však stala vydražiteľkou tohto podielu, pričom podľa § 166 ods. 3 toto nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu podlieha schváleniu súdom, čo sa stalo uznesením okresného súdu sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 zo 14. decembra 2007.

Odvolaie proti uvedenému uzneseniu nemožno podať, ale sťažovateľka odvolanie podala, ktoré však bolo odmietnuté. To znamená, že nadobudnutie spoluvlastníckeho

podielu sťažovateľky oprávnenou bolo schválené uznesením okresného súdu sp. zn. 18 Er 789/07, Ex 153/07 zo 14. decembra 2007 doručeným 19. decembra 2007, keď nadobudlo aj právoplatnosť. Sťažovateľka sa obrátila na ústavný súd svojou sťažnosťou 19. júna 2008, t. j. v čase po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia okresného súdu), t. j. oneskorene. Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol túto časť sťažnosti sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Na tento záver ústavného súdu nemôže mať vplyv ani skutočnosť, že sťažovateľka so spôsobom skončenia namietaného konania nesúhlasí a snažila sa podaním návrhu na zastavenie exekúcie zvrátiť výsledok exekučného konania. Tento nesúhlas nemôže byť predmetom testu ústavnosti podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky upraveného v čl. 20 ods. 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu uznesením okresného súdu sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 zo 14. decembra 2007 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 5 CoE 34/2008-51 z 5. mája 2008

Sťažovateľka sa dožaduje vyslovenia porušenia svojich práv upravených v čl. 20 ods. 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu označeným rozhodnutím okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu (doručeným sťažovateľke 26. mája 2008), ale bez spojenia s namietaným porušením niektorého z ústavnoprocených princípov spravodlivého súdneho procesu garantovaného v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 18 Er 789/2007, Ex 153/07 zo 14. decembra 2007 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 5 CoE 34/2008-51 z 5. mája 2008.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práv podľa čl. 20 ods. 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd v súlade so svojom stabilizovanou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 326/07) poukázal na svoj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria aj označené práva, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že

všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocenčné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základných práv podľa čl. 20 ods. 4 ústavy, ako aj čl. 1 dodatkového protokolu by bolo možné uvažovať v zásade len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocenčných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom toho, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy. Rozhodovanie o základnom práve podľa čl. 20 ods. 4 ústavy, ako aj práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu patrí do právomoci všeobecných súdov.

Preto aj túto časť sťažnosti odmietol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to pre nedostatok svojej právomoci.

3. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 5 NcC 9/2008-47 zo 14. februára 2008

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru len v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 5 NcC 9/2008-47 zo 14. februára 2008 z dôvodu, že krajský súd vyslovil, že sudkyňa okresného súdu, ktorej zaujatosť sťažovateľka namietala, nie je vylúčená z prerokovania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 18 Er 789/2007 okresným súdom. Sťažovateľka pritom namietala zaujatosť sudkyne z dôvodu jej vzájomných kontaktov, ktoré v minulosti v súvislosti s výkonom svojej advokátskej praxe mala najmä s právnym zástupcom oprávnenej, ako aj z dôvodu priateľských vzťahov s ďalšou sudkyňou okresného súdu, ktorej manžel je súdny exekútor.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

Krajský súd o namietanej zaujatosti konajúcej sudkyne rozhodol uznesením č. k. 5 NcC 9/2008-47 zo 14. februára 2008, ktoré sťažovateľka prevzala 26. marca 2008, čím sa stalo právoplatným.

Z uvedeného vyplýva, že aj táto časť sťažnosti bola podaná po uplynutí dvojmesačnej lehoty od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, t. j. oneskorene, a preto ju ústavný súd odmietol z tohto dôvodu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj k namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu č. k. 5 Co 94/2008-209 z 9. júna 2008 v spojení s uznesením okresného súdu č. k. 13 C 263/2004-176 z 22. februára 2008

Sťažovateľka namieta porušenie svojich práv uznesením krajského súdu č. k. 5 Co 94/2008-209 z 9. júna 2008 v spojení s uznesením okresného súdu č. k. 13 C 263/2004-176 z 22. februára 2008 z dôvodu, že tieto súdy nevyhoveli jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala zakázať oprávnenej disponovať so spornými nehnuteľnosťami. Nesúhlasí s uznesením krajského súdu č. k. 5 Co 94/2008-209 z 9. júna 2008, ktorým krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 13 C 263/2004-176 z 22. februára 2008, ktorým zamietol návrh sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, a z tohto dôvodu sa domáha vyslovenia porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a vyslovenia porušenia čl. 12 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd poukazuje na to, že posúdenie podmienok na vydanie predbežného opatrenia je v prvom rade vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Preto samotný

ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti sa spravidla (čl. 124 ústavy) nepovažuje za oprávneného zasahovať do rozhodnutí o predbežných opatreniach, pretože nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov, a okrem toho ide o rozhodnutia, ktoré do práv a povinností účastníkov konania nezasahujú konečným spôsobom. Je taktiež potrebné uviesť, že návrh na vydanie predbežného opatrenia možno podať aj opakovane.

Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd v týchto prípadoch môže zamerať výlučne na posúdenie, či pri vydaní namietaného uznesenia krajského súdu bolo postupované v súlade s ústavnoprocenými princípmi, zásadou spravodlivého procesu a základným právom na súdnu ochranu tak, ako to zaručuje čl. 46 a nasl. ústavy. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (napr. IV. ÚS 123/08, IV. ÚS 138/08). V danom prípade však porušenie ústavnoprocených princíпов vyplývajúcich z čl. 46 až čl. 50 ústavy sťažovateľka nenamietala. Namietanie porušenia čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu s napadnutým uznesením krajského súdu č. k. 5 Co 94/2008-209 z 9. júna 2008 v spojení s uznesením okresného súdu č. k. 13 C 264/2004-172 z 22. februára 2008 z tohto dôvodu nesignalizuje možnosť vysloviť porušenie týchto práv po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie. Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti, v ktorej žiadala o vyslovenie porušenia čl. 12 ods. 1 ústavy, ako zjavne neopodstatnenú. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu práva podľa čl. 12 ods. 1 spolu s čl. 12 ods. 2 ústavy vyjadrujú podstatu základných práv, preto ich treba vykladať a chápať výlučne ako ústavné direktívy adresované predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov. Vzhľadom na tieto znaky nemôžu byť zásadne priamo samostatne aplikovateľné v individuálnych záležitostiach bez konkrétneho vyjadrenia dopadu diskriminujúceho postupu štátneho orgánu na iné základné právo alebo slobodu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (I. ÚS 34/96, II. ÚS 123/02, IV. ÚS 32/06).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku už nebol právny dôvod zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky (napr. priznaním finančného zadosťučinenia, úhradou trov konania alebo zrušením napadnutého uznesenia krajského súdu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. marca 2009